

KOLOKERTAKOKONAISUUDET: TARPOJAT JA SAMOAJAT

Ohjelmapaketti on suunniteltu noin 1–1,5h mittaiselle kolokerralle.

Vinkki: Partioehdokkaat.fi-sivulta löydät kuvauksen kunnan eri elinten tehtävistä:
<https://www.partio.fi/nyt/partioehdokkaat/kunta/>

Nurmijärven kaupunginjohtajan blogissa hän kuvaa, miten eri elimet toimivat heidän kaupungissaan: <https://www.nurmijarvi.fi/blogi/miten-kunnassa-paatetaan/>

Aktiviteetit:

Tietovisa kunnanvaltuustosta ja aluevaltuustosta. (n. 15min)

Osallistujat jakautuvat 3–4 hengen joukkueisiin, jotka seisovat jonoissa niin, että kunkin jonon ensimmäinen seisoo vierekkäin samalla viivalla. Joukkueita vastapäätä seisoo leikinjohtaja, joka huutaa yksitellen erilaisia kunnan ja hyvinvointialueen päätöksentekoon liittyviä väittämiä. Väittämän kuultuaan joukkueet miettivät, onko väite totta vai tarua. Jos väite on joukkueen mielestä totta, joukkueen jäsenet nousevat seisomaat ja nostavat kädet ylös sekä peukut pystyyn huutaen esim. “Jee!”. Jos väittäjä on joukkueen mielestä tarua, joukkueen jäsenet menevät kyykkyyyn ja huutavat esim. “Buu!”. Tämän jälkeen leikinjohtaja kertoo oikean vastauksen, ja leikkijät voivat siirtyä seuraavaan väittämään. Leikkijät voivat muuntaa leikin myös kilpailuksi niin, että nopeimmin oikein vastannut joukkue saa pisteen.

Esimerkkiväittämiä:

- **Kunnanvaltuusto valitsee kunnanjohtajan tai kaupunginjohtajan.** (Oikein)
- **Kunnanvaltuuston päätökset ylittää valtakunnallisen lainsäädännön.** (Väärin)
- **Kunnanvaltuusto voi lakkauttaa tai yhdistää kouluja kunnassa.** (Oikein)
- **Kunnanvaltuuston jäsenet saavat kuukausipalkkaa toiminnastaan.** (Väärin)
- **Kunnanvaltuusto päättää kunnan vesihuollosta ja jätehuollosta.** (Oikein)
- **Kunnanvaltuustossa voi olla mukana myös 16 -vuotiaita nuoria.** (Väärin)
- **Aluevaltuusto voi päättää hyvinvointialueen yhteistyöstä yksityisten palveluntarjoajien kanssa.** (Oikein)
- **Aluevaltuustossa päätetään, mitä palveluita vanhuksille tarjotaan.** (Oikein)
- **Aluevaltuutettu ei voi olla samaan aikaan kunnanvaltuustossa.** (Väärin)
- **Aluevaltuusto järjestää alueen uimahallien ja liikuntakeskusten toimintaa.** (Väärin)
- **Kunnanvaltuusto järjestää paikalliset jalkapalloturnaukset.** (Väärin)
- **Aluevaltuusto voi vaikuttaa siihen, että mielenterveyspalveluita on tarjolla nuorille.** (Oikein)
- **Kunnanvaltuusto voi vaikuttaa siihen, että kunnan asukkaat saavat parempaa joukkoliikennettä.** (Oikein)
- **Kunnanvaltuusto päättää kunnan kauppojen aukioloajoista.** (Väärin)
- **Aluevaltuustolla on oikeus päättää eläinlääkäripalveluista.** (Oikein. Huom! Silti vain yhdellä hyvinvointialueella toiminnassa, koska asiasta päätettiin äänestyksellä kaikilla hyvinvointialueilla erikseen)
- **Kunnanvaltuusto palkkaa ja haastattelee kaikki kunnan työntekijät.** (Väärin)

Teen vaalikoneen (n. 30min)

Ryhmäläiset etsivät netistä kuntavaaleihin ja/tai aluevaaleihin liittyvän vaalikoneen ja kokeilevat millaisia tuloksia siitä saa. Ryhmäläiset vastaavat rauhassa ja huolellisesti kysymyksiin, jotta ryhmä saa tehtävästä enemmän irti. Jos joku ryhmäläinen ei ymmärrä jotakin kysymystä, niin hän voi pyytää muita ryhmäläisiä tai ryhmän johtajaa selventämään asiaa. Kun jokainen on rauhassa vastannut kysymyksiin, ryhmä keskustelee tuloksista esimerkiksi alla olevien kysymysten avulla. Ryhmä ottaa huomioon sen, että kenenkään ei ole pakko kertoa vastauksiaan tai mielipiteitään.

Hyvän nuorille suunnatun vaalikoneen on toteuttanut Suomen nuorisolan kattojärjestö Allianssi. Sen löydät osoitteesta www.nuorisoala.fi.

Kysymyksiä keskustelua varten:

- Millaisia ehdokkaita vaalikone ehdotti ryhmäläisille?
- Olivatko ryhmäläiset yllättyneitä ehdotuksista?
- Saivatko ryhmäläiset samoja ehdokkaita?
- Oliko joku vaalikoneen ehdottamista ehdokkaista ryhmäläisille ennestään tuttu?
- Mistä puolueista vaalikoneen ehdottamat ehdokkaat olivat?
- Oliko ehdotuksissa enimmäkseen saman puolueen ehdokkaita vai erilaisia ehdokkaita erilaisista puolueista?
- Olivatko kysymykset ryhmäläisten mielestä vaikeita?
- Oliko jokin kysymys vaikea ymmärtää?
- Äänestäisivätkö ryhmäläiset vaalikoneen ehdottamaa ehdokasta vai valitsisivatko he oman ehdokkaansa jollakin muulla perusteella?

Tutustun www.partioehdokkaat.fi sivustoon (n. 20min)

Ryhmäläiset jaetaan pienempiin, noin 3-4 hengen porukoihin. Jokainen porukka tutkii yhdessä www.partioehdokkaat.fi sivuston kunta- ja aluevaaliehdokkaita ja etsii sieltä yhden ehdokkaan, jonka he haluavat esitellä muulle ryhmälle. Lisäksi ryhmä voi etsiä esimerkiksi oman kuntansa ja hyvinvointialueensa ehdokkaita ja tutkia, onko ehdokkaiden joukossa tuttuja vaikkapa omasta lippukunnasta.